

KÉRDŐJEL

Tartalom:

Meredek lejtő a múltból...

*Sántha Kálmán tiltakozása
és lemondása*

Élet út

*Hírek a
Rektori Hiva-
taltól*

Szemezgető

Mi a CARP?

Videóklub

Filmfantázia

A püspök köszöntése

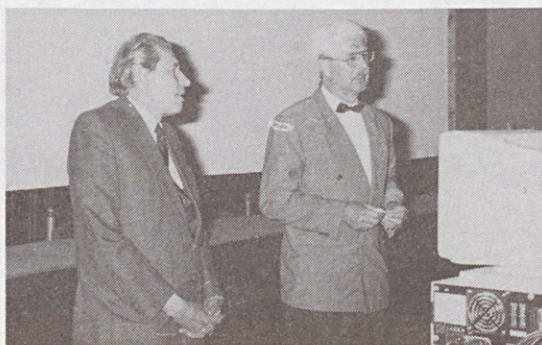
*A Debreceni Orvostudományi
Egyetem lapja*

1992/93-as tanév, 9. szám

1993. május 26.

A Radiológiai Klinika jubileumi tudományos ülése a DAB székházban

Dr. Rák Kálmán professzor, a DOTE Tudományos Üléseinek elnöke

Dr. Péter Mózses professzor klinikai rektorhelyettes, a Radiológiai Klinika igazgatója

A Radiológiai Klinika oktatói, a tudományos ülés előadói

Dr. Gergely Lajos rektor a tudományos ülés megnyitó beszédét tartja

A tudományos ülés közönsége

A múltból meredek lejtő vezet a jelenbe

Leáldozott a "tudományos ülések kora" az orvosegyetemeken?

A tudományos munka az egyetemi lét szerves része, nem lehet(ne) ez másként a tudományos ülésekkel sem. Az elméleti intézetek és a klinikák tudományos teljesítményét bemutató előadások tartása, megvitatása az egyetemi oktatók joga és kötelessége, létjogosultságuk és hasznuk - a hagyományos szemlélet és megítélés szerint - aligha vitatható.

Nincs okunk feltételezni, hogy ez a nézet alapján megváltozott. Legfeljebb, mint annyi minden más, módosult ez is. Ha valaki régóta egyetemi oktató, mint jómagam, összevethet különböző korszakokat, sőt több orvosegyetem gyakorlatát is. A változások lényegiek és formaiak. Az ötvenes-hatvanas évek rendszeres hetenkénti "szakülései"-re, mint a szegedi egyetemi élet "sine qua non" eseményeire emlékezem. Legtöbbször vegyes volt a program, egy-két bemutatót követte előadások, szerepeltek helyiek és más hazaiak, vendégek, nem ritkán külföldiek, fiatalok és idősebbek. Professzoraink aktív részvétele meghatározó jelentőségű volt ezeken a tudományos estéken. A belklinikai tanácsok és a nem időben érkezők csak állóhelyet kaptak. Sokan és rendszeresen ott voltak a tanári karból, nem volt aránytalanság az elméleti intézetek és a klinikák képviselői között. A tudományos ülések légköre barátságos, de kritikus volt, szelleme demokratikus, az egyetem - és a kor - nagy állóhelyű tanárai (Jancsó, Ivánovics, Hetényi, Waltner, Batizfalvy és a többiek) példamutató partnerek voltak a vitában. Nagyon tanulságos és lelkesítő korszaka volt ez, bizonyára elsősorban az akkor fiatal oktatóknak. (Szerencsémnek tartom, hogy hosszú évekig az ülések titkára lehettem, három elnök, az igazságügy, a fogászati és a nőgyógyászati klinika vezetőjének szolgálójaként.)

Töretlen az érdeklődés

Tempora mutantur...változnak az idők. A múltból elég meredek lejtő vezet a jelenbe. Feltartóztathatatlán a tendencia: ritkult az ülések, s ami a nagyobb baj, az érdeklődők száma. Más már a kép a hatvanas évek végefelé és a hetvenes években Szegeden, s nincs okom különbséget feltételezni, hasonló jellegű lehetett a helyzet Debrecenben is. 1974-től én is itt követhetem a változásokat. Ezek érintik a személyeket és a körülményeket. A szakmát meghatározó egyéniségeket többhelyt felváltják a szakma hivatalos művelői, más az oktatás, az új szellemű egyetemek hallgatóiból kerülnek ki - természetesen - a fiatal oktatók, változik (s többnyire csökken) a szakmai érdeklődés, sokfelé oszlik meg a maradék figyelem, nő a rendezvények száma, sokféle az elvárás. Ki gondolhatna arra komolyan, hogy akár a legképzettebb és a legügybuzgóbb oktató is hiányolná vagy vállalná a hetenkénti tudományos ülésen való szereplést és részvételt. A társadalmi, az anyagi és csak harmadikként a szakmai érdek nem tűri a régi kereteket, nem táplál tudományos ambíciókat. Más az igénye az oktatóknak, más az "elvárás" velük szemben. Korunk egészségügyi reformja sem hat - természeténél fogva - az oktatók tudományos érdeklődésére serkentőleg.

Sok az eszkimó

Az 1993. áprilisi tudományos ülés bevezetőjében ("Tudományos Ülés a DOTE-n 1992-ben") a gondokról szóltam: sok oka lehet annak, hogy nem egykönnyen áll össze - még

kéthavonta sem - egy műsor. Sok a rendezvény, sok a más kínáló fórum, az egyéb elfoglaltság, a kényelem, vagy netalán nincs is elég mondanivaló? Hogy a klinikák a vállalkozóbbak, azt mutatja az elmúlt öt év rövid krónikája.

1988-ban négy, 1989-ben hat, 1990-ben öt, 1991-ben négy, 1992-ben három klinikai "show"-műsor keretében valamennyi klinika szerepelt, legalább egyszer. Az elméleti intézetek némelyike nem engedett a szelíd meggyőzésnek, de a többség felvonult, a következő időrendben: élettan, KKL, igazságügy (1988), mikrobiológia (1989), közegészségtan, biológia, gyógyszertan (1990), anatómia, kórélettan, társadalomorvos, patológia (1991), KKI (1992).

Kényszer nem volt, az egyetem rektora - nagyon helyesen - az önkéntességet hangsúlyozta, olyan áron is, hogy kéthavonként vagy akár még ritkábban kerül sor ülésre. Az érdeklődés az utóbbi években (hosszú évek óta!) mérsékelte, valamennyi korosztály többé-kevésbé érdektelen, sokan hiányoznak mind a fiatalok, mind az idősebbek, köztük vezetők. (Az oktatóknak kevesebb mint 10 %-a a rendszeres látogató.) A társ klinikák, a konziliáris partnerek sem járnak jobban, nem érvényesül a ma már nem kötelező udvariasság sem. Pedig a vesztesek rendszeresen a távolmaradók, hiszen a maga módján mindegyik rendezvény hasznos és jó hangulatú, s még a változó érdeklődés mellett is vállalható! Az elmúlt években sem irányítás, sem kritika vagy biztatás nem igyekezett befolyásolni, netán segíteni a szervezés nem igazán hálás feladatát. Csak legutóbb, a februári tanácsülésen hangzott el a tudományos rektorhelyettes részéről az igény, hogy "a tudományos ülések is segítsék hatékonyan a tudományos tevékenység objektív megítélését". Felvetette az egységes irányelvek kidolgozásának a szükségességét a tudományos bizottság előtt, s némi meglepetésre, tarthatatlannak minősítette az üléseken való szereplés - eddig megszokott és preferált - önkéntességét.

A jövő záloga

Jelenleg az egyetemi feladatok tartalmi reformjának lehetünk tanúi és részesei. A betegellátásban főleg a mennyiségi mutatók javítása a fő törekvés, a teljesítményarányos finanszírozás reményében és érdekében. Az oktatás a posztgraduális képzésre, a szakorvosképzésre, a szakorvos-továbbképzésre, a minősítésre (Ph.D.) koncentrálni, megkérdőjelezve az előbbi akció létjogosultságát, hiszen a magas szintű oktatás minőségi és nem tömeges betegellátással társítható csak eredményesen. A két fesztett program és feladat mellett kellene (volna jó) biztosítani a klinikai (alkalmazott és stratégiai) kutatás szellemi és materiális feltételeit, beleértve a ráfordítható időt is. Aligha cáfolható az a megállapítás, hogy a jövő jobb, hatékonyabb és nem utolsósorban olcsóbb egészségügyi ellátásának a záloga az eredményesebb klinikai kutatás. (Az elméleti intézetek alaputatását a most érvényesülő tendenciák kevésbé érintik.) Ha sikerül megtalálni az egyensúlyt, ha újra lendületet vesz a klinikai kutatás, s mindehhez az érdektelenség és a közöny helyett a szellemi közélet megújulása társul, akkor remélhetjük, hogy újra elnyeri méltó helyét és betölti nemes szerepét a tudományos ülés.

Rák Kálmán

a Tudományos Ülések elnöke

Sántha Kálmán tiltakozása és lemondása

Részletek a Debreceni Tudományegyetem Tanácsának 1946. február 18-án tartott XI. rendkívüli ülésének jegyzőkönyvéből II. rész

(A Kérdőjel 1992/93. évf. 7. számában megjelent dokumentumrész folytatása)

Végül felvettem folytatja ..., hogy 1951-ben volt itt egy meglehetősen pentrans ellenzék, amely úgy azonosította a szembenállást, hogy politikai vezérnek tekintette Sántha professzort. Tudjuk, hogy ezt ő nem szervezte és nem rábeszélésre, hanem magától alakult ki. Mi tartunk attól, hogy ez ismét fel fog támadni. Amikor tehát nem kérünk túláradó szívéllyes nyilatkozatot a népi demokrácia mellett, -kérjük, hogy ezektől határolja el magát. Erre azt mondta, hogy ismét utal azokra a levelekre, amelyeket már említett és amelyekben már ilyesmit visszautasított. Többször kijelentette, hogy az ilyenektől elhatárolja magát, mert ő mint demokratikus ember ezekkel nem ért egyet.

Kellemesen lepte meg és kifejezést adott annak, hogy nem tarjuk ellenségesnek. Akkor nem jöttünk volna hozzá, ha annak tartanánk, -mondottam. Elmondta, hogy alapvető kérdésekben nincs különbség közöttünk, vannak azonban kisebb nézetek, amiben nem ért egyet, ami azonban nem elég arra, hogy visszahúzódjon. Egyetért azzal, hogy a szocialista társadalom helyes és szükséges és tökéletes emberek azt tartja, aki egy beteget a maga emberi betegállapotába tud nézni és annak segítséget nyújtani és ennek érdekében tud együttműködni, -ezt teszi ő jelenlegi helyén is Balassagyarmaton: Emberi segítséget ad a politikán felül. ő adja a munkáját és tudását...

Kifejtettem, hogy nem akarjuk demarkációs védővonallal körülvenni, mindig szívesen számítnék véleményére, segítségére, ezt kérjük és ezt várjuk tőle.

Elmondta, hogy decemberben felhívták és néhány hetes folyamatot tartak elébe a rehabilitására. Sértő azonban, hogy még az eredménytelenségről sem értesítették eddig. Kérte, hogy vegyük fel a kapcsolatot, mert nem szeret bizonytalanságban lenni.

Körülbelül ezek voltak a lényeges kérdések, kérdezzenek az elvtársak! fejezte be beszédét

N.1.*Nem fejtette-e ki, hogy melyek azok a kérdések, melyekkel nem ért egyet? Nem tud együttműködni?

N.N.*Nem is érdeklődtem eziránt, -a genfi értekezlet jegyében beszéltem, mikor is csak az összeférhető dolgokban gondoltam a tárgyalást.

N.2.*Párt, DISZ időnként beszéljessen el velem, hogy mi befolyásoljuk s ne az ellenség.

N.N.*Azzal a szemmel kell nézni, hogy pacifista. Lényegesnek látszó felismerés és csodálkoztam amikor mondta, hogy a nyugati államokban sem lenne jobb sorsa emiatt az elve miatt.

N.1.*Egyetért a "megbeszéléssel" és örömmel veszi tudomásul Sántha nyilatkozatát, -meg kell nézni, hogy mi a módszertani útja, hogy további lépéseket tegyünk az Egyetemre való visszakerülése ügyében.

N.N.*A VB véleményét kell kikérni, hogyan látják ők, milyen politikai semlegességben tartjuk, hogy szakmailag megtartsuk és milyen lépéseket tegyünk a Párt Központ felé.

N.1.*Az MB. (Megyebizottság) tud-e róla, mi a véleménye és támogatnak-e bennünket?

N.N.*Elvtárs támogatja ezt az ügyet személyében, nem tudom másnak mi a véleménye róla, de ő viszont mondta, hogy ez nem az ő saját véleménye.

N.1.*Nem tartom helyesnek, hogy leszögezzük a politikai semlegességét, mert ellentmond annak, hogy a mi befolyásunk alatt dolgozzék. Ha ezt leszögezzük, akkor az ellenoldala kerül. Véleményem szerint a megoldás útja, hogy a Párt VB. prof.

tagjaival gyakorta, különösen visszakerülése első évében kell vele beszélgetéseket folytatni, amely az intézet szakmai, tudományos és káderkérdéseit illeti, amely elkerüli a látszatát a politikai igényének és mégis az intézet fejlődésével foglalkozik helyes irányba.

Ezek a kérdések elősegítenék, hogy tudjon az álláspontján, amiben nem ért egyet és ne jusson az egyetem polgári ideológia hatáskörébe, hanem megértse és támogassa Pártunk munkáját, amennyire tőle telik és gondolkodás módja megengedi.

N.2.*A PVB-nek természetesen állandó ellenőrzést kell gyakorolni. Ha az izolálást elfogadnánk, -leszükítjük a munkát, amit elvárunk tőle.

N.N.*Egyetért. Visszatérve elmondja, hogy mint minimális programot felvetett előtte, hogy a tényleges, együtt végzendő munkát tartjuk a legfontosabb célnak, -hajlandó e tehát a Népi Demokratikus rendszerrel együtt működni? Erre azt válaszolta, hogy Balassagyarmaton is így dolgozott.

N.2.*Ebbe beletartozik a fiatal orvosok kialakítása is.

N.N.*Sántha elvtárs hangsúlyozta, hogy az a legnagyobb problémája, hogy 4 évi kiesés után, mint klinika vezető, hogy tud dolgozni ismét.

Összegezve: A PVB hathatós politikai ellenőrzés mellett lehetségesnek tartja visszatérését, mert jelenleg politikai álláspontja nem szól ellene Sántha professzornak, hogy visszajöjjön. Ahogyan itt mindenki ismeri azt hiszem őszintének tekinthetjük nyilatkozatát, mert nem tudunk róla olyat, hogy véleményt takargatott volna valaha, vagy hazudott volna valaha. Az ügyét a Pártközpontnak be fogjuk terjeszteni.

N.1.*Ha realizálódik az ügy a PVB-nek össze kell ülni megtárgyalni a lépéseket illetően pártszervezeteken belül, hogy a Párt kerüljön ki győztesen.

N.N.*Konkrétan a felsőbb szervekkel való tájékozódás után lehet beszélni. A beszélgetés fontos részleteit, melyet Sántha professzorral folytattam Tariska Jolán és Háberland Katalinon keresztül visszahallottam, akiknek Sántha professzor elmondta a legfontosabb dolgokat. Nem figyelmeztettem előre, mert természetesnek vettem, hogy nem viszi ezt nyilvánosság elé, -de utólagosan figyelemztetéssel éltem az indiszkrécióra vonatkozóan, mely egy ilyen ügynek legfeljebb csak árthat.

A Sántha Kálmánnal folytatott eszmecsereéről készült beszámoló fontos kortörténeti dokumentum. Hűen tükrözi az egyetem közállapotaités politikai hangulatát az 50-es évek első felében. A párt Sántha Kálmánhoz való viszonyának feltételeit határozza meg. Nem szakít azzal a téves megítéléssel, hogy Sántha professzor népi demokrácia ellenes megnyilvánulásai és magatartása miatt került sor az eltávolítására.

Ez egyben arra is figyelmeztet, hogy Sántha Kálmán 1956-os rehabilitációja nem adott teljeskörű elégtételt és becsületének, jó hírnevének helyreállítása érdekében sem követte el mindent.

Születésének közelgő 90. évfordulóján joggal vetődik fel a kérdés vajon, az utókor megtette-e, elkövet-e mindent annak érdekében, hogy Sántha Kálmánnak teljeskörű elégtételt szolgáltasson.

Ennek feltehetően vannak ellenzői amit az a tény is jelez, hogy Dr. Ruzsnyák István 1951 július 3-én kelt levelét amelyben Sántha Kálmán ügyében hozott akadémiai határozatról tájékoztatja az egyetem, vezetőit -eltűnt. Az iktatókönyvben nagy piros betűkkel ez olvasható: "az irat hiányzik".

* A megbeszélés résztvevői nevét N.N., N.1. N.2 jelzés takarja.

(A helyesírás stb. hibákat nem a gépíró "követte el"-az eredeti jegyzőkönyvet közöljük.)

Élet-út

M-et valami baljós, ismeretlen hang hívta, csalogatta. M. minden erejével el akart menekülni tőle, mégis egyre jobban közeledett hozzá. Kinyitotta a szemét, mellette a csörgőóra éppen elhallgatott. Hat óra 45 perc volt.

M. bebújt az este ágya bal oldala mellé helyezett papucsába, majd kivonult a fürdőszobába és megmosakodott. 700-kor már várta a reggeli, s mellette az előre elkészített tízórája. 720-kor elindult az első órájára. Ahogy kiszámította, a busz éppen öt perc múlva érkezett. Néhány tavaszi napsugár megpróbált a szempilláján játszadozni, de M. elfordult, mire a napsugarak is visszahúzódtak. 750-kor megérkezett az előadóteremhez, s még épp elég ideje volt, hogy elfoglalja jól megszokott helyét.

M. szerette a rendet. Határozottan rosszul érezte magát, ha valami kívül esett megszokott életrendjén. Milyen rossz érzés is volt, mikor néha késett a busz, vagy ha máskor kezdődött megszokott tévé-műsora, megváltoztatva ezzel vacsorája időpontját.

Az iskola után M. hazaindult. A buszon feltűnően kevesen voltak, és mire M. megállója következett volna, mindenki leszállt.

De nem az ő megállója következett. A busz más irányba fordult, és M. hiába nyomogatta kétségbeesetten a jelzőgombot; nem történt semmi azon kívül, hogy ismeretlen utcák rohantak el a szeme előtt egyre gyorsabban, és az emberek arcai összefolytak, és a házak is összefolytak, az utcák, a terek, az autók, az egész város mind-mind egyetlen szürke masszává olvadt össze M. előtt.

Beletörődve ült vissza. Közben a Nap mintha gyorsabban folytatta volna útját, igen, már a látóhatár szélén volt, aztán sötétség borult a busz köré. A Nap néhány pillanat múlva ismét feltűnt, de ezúttal Keleten, s egész napi pályáját most pár másodperc alatt tette meg. Sötétség és világosság váltogatta egymást mind gyorsabb iramban, míg a nappalok és éjszakák egybemosódtak, és M. csak egy homályos derengést látott a busz ablakából. Hetek, hónapok teltek el, s M-et különös érzés kerítette hatalmába. Egész teste bizsergett, mintha millió tűvel szürkálták volna minden porcikáját. Rémülete még nagyobb lett, mikor meglátta az ablakból visszatükröződő arcképét.

M. rádöbrent, hogy megöregedett. Egy idős úr nézett vissza rá, s csak most vette észre, hogy keze ráncos lett, és mintha nem látna olyan jól. Ekkor M. gondolatai is felgyorsultak. Mi történhetett? Neki most 21 évesnek kellene lennie, nem pedig ...

Remegő kézzel vette elő zsebéből a tárcáját. Egy fénykép esett ki belőle. Egy férfi és egy nő állt rajta, előttük két gyerek, akiken látni lehetett, hogy rájuk parancsoltak, hogy "megmondtamhogyneozduljmegeshogyegyenesenállj". A férfi vonásaiban M. a sajátjaira ismert. Ugyanezt az arcot látta az igazolványában is; alatta ezt olvasta: DR.M.

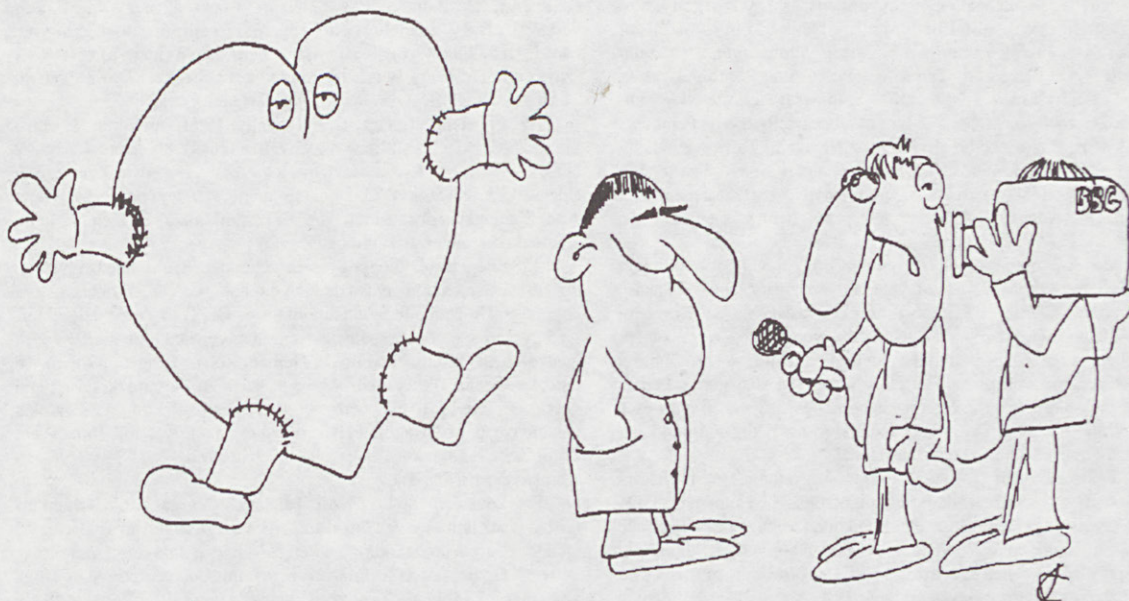
De hát mit csinált ez alatt a hatvan év alatt? M. kétségbeesetten próbált visszaemlékezni, de csak a munkájával kapcsolatos dolgok jutottak eszébe. Ennyi lenne egy élet? Itt áll a halál küszöbén és semmit sem csinált ennyi idő alatt? Csak élte napjait és nem is gondolt arra, hogy egyszer vége szakadhat.

Közben a folyamat nem állt meg, M. érezte, hogy már csak percei vannak hátra. Mennyi mindent tehetett volna még! Nem, még nem halhat meg!

Nem! Nem! Még nem!

A busz továbbszáguldott M. testével, majd terhétől megszabadulva visszatért a végállomásra újabb utasokért...

- ópé -

...és bizonyos Ön abban, Hayimoto úr, hogy a szívtranszplantáció első xenograftjául csakis a bálnát lehetett választani ?

Lengyel András grafikája

A Rektori Hivatal hírei

Új intézet-igazgatók, egyetemi tanárok, docensek

Az Egyetemi Tanács - Dr. Mándi Barnabás egyetemi docens elnöklésével - július 20-án tartotta 1992/1993. tanévi 6. rendes ülését, melynek a fő napirendi pontja tanszékvezető egyetemi tanári, egyetemi tanári, egyetemi docensi pályázatok előterjesztése és véleményezése volt.

Az elnök ismertette a SZMSZ adott esetekre érvényes szabályait, majd a bíráló bizottságok elnöki tisztét ellátó rektorhelyettesek ismertették a bizottságok személyi összetételét és az Egyetemi Tanács bizottságainak a szavazatait.

Végül az Egyetemi Tanács titkos szavazással döntött a javaslatokról.

Elsőként Dr. Módos László oktatási rektorhelyettes terjesztette elő Dr. Fésűs László egyetemi tanának a Biokémiai Intézet igazgatói megbízására benyújtott pályázatával kapcsolatos bizottsági szavazatok eredményét, és felolvasta a bíráló bizottság véleményét.

Az Egyetemi Tanács Dr. Fésűs László egyetemi tanának a Biokémiai Intézet igazgatói megbízására vonatkozó javaslatot 82 igen, 11 nem, 1 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Dr. Boján Ferenc docensnek a Társadalomorvostani Intézet igazgató egyetemi tanári kinevezésére vonatkozó bizottsági javaslatot - az egyetemi tanári kinevezésre való alkalmasság tekintetében - 69 igen, 21 nem, 5 tartózkodó szavazattal, intézet igazgatói megbízás tekintetében pedig 62 igen, 25 nem, 5 tartózkodó szavazattal jóváhagyta.

Dr. Kovács László tudományos rektorhelyettes elsőként a Biológiai Intézet tanszékvezető egyetemi tanári állására Dr. Bánfalvi Gáspár és Dr. Sipiczki Mátyas részéről benyújtott pályázat bíráló bizottsági véleményét terjesztette elő. Az Egyetemi Tanács az egyetemi tanári kinevezésre való alkalmasság tekintetében. Dr. Bánfalvi Gáspárt illetően: 69 igen, 18 nem, 9 tartózkodó szavazattal, Dr. Sipiczki Mátyasét illetően: 80 igen, 16 nem, 2 tartózkodó szavazattal nyilvánított véleményét. Miután az alkalmasságra vonatkozóan mind a két pályázó megkapta a szükséges szavazatot, az Egyetemi Tanács az intézetigazgatói megbízásra vonatkozóan szavazott. A szavazás eredménye Dr. Bánfalvi Gáspár esetében: 38 igen, 49 nem, 9 tartózkodás; Dr. Sipiczki Mátyas esetében: 64 igen, 29 nem, 5 tartózkodás volt. Ennek értelmében az Egyetemi Tanács a Biológiai Intézet igazgató egyetemi tanári állására - a pályázatot véleményező bizottságok véleményével összhangban - Dr. Sipiczki Mátyas javasolta.

Dr. Kovács László tudományos rektorhelyettes másodikként a Közegészségügyi és Járványtani Intézet igazgató egyetemi tanári állására Dr. Ádány Róza egyetemi docens és Dr. Rozgonyi Ferenc egyetemi docens által benyújtott pályázatot bíráló bizottság személyi összetételét, valamint a bizottság véleményét, szavazatát ismertette. Az Egyetemi Tanács szavazásának eredménye az egyetemi tanári kinevezésre való alkalmasság tekintetében: Dr. Ádány Róza: 61 igen, 23 nem, 11 tartózkodás, Dr. Rozgonyi Ferenc 83 igen, 13 nem, 2 tartózkodás. Eszerint az Egyetemi Tanács mindkét pályázót alkalmassá minősítette egyetemi tanári kinevezésre történő felterjesztésre. Az ET szavazásának eredménye az igazgatói megbízást illetően: Dr. Ádány Róza: 37 igen, 56 nem, 7 tartózkodás; Dr. Rozgonyi Ferenc: 65 igen, 27 nem, 3 tartózkodás.

Dr. Mándi Barnabás elnök bejelentette, hogy mivel a sorrendiségét illetően eltérés van a pályázatot véleményező bizottságok (oktatási, tudományos, valamint a bírálóbizottság) javaslata és az Egyetemi Tanács szavazata között, az SZMSZ vonatkozó rendelkezése értelmében szótöbbségi szavazást kell elrendelnie. A szótöbbségi szavazás eredményeként az ET első helyen Dr. Rozgonyi Ferenc docens javasolta intézet-igazgatói kinevezésre 72 igen, 20 nem és 1 tartózkodó szavazattal, Dr. Ádány Róza docens pedig másodikként, 32 igen, 62 nem és 3 tartózkodó szavazattal.

A Traumatológiai Tanszék igazgató egyetemi tanári állására benyújtott négy pályázattal kapcsolatos bizottsági véleményeket Dr. Csécsi György egyetemi tanár, mb. klinikai rektorhelyettes terjesztette elő. Az egyetemi tanári kinevezésre való alkalmasság tekintetében csak 3 pályázóról kellett szavazni, mivel Dr. Bíró Vilmos már előző munkahelyén kinevezett egyetemi tanár volt. A szavazás eredménye: Dr. Fröhlich Péter főorvos: 29 igen, 48 nem, 17 tartózkodás; Dr. Nemes György főorvos: 35 igen, 43 nem, 19 tartózkodás; Dr. Sánta Sándor főorvos: 39 igen, 43 nem, 15 tartózkodás. Mivel egyik pályázó sem kapta meg a szükséges számú igen szavazatot, az igazgatói

megbízást illetően csak Dr. Bíró Vilmos professzor esetében kellett szavazni. A szavazás eredménye: Dr. Bíró Vilmos 54 igen, 31 nem, 11 tartózkodás. Ennek megfelelően - összhangban a pályázatot véleményező különböző bizottságok véleményével - az Egyetemi Tanács Dr. Bíró Vilmos egyetemi tanár tanszékvezetői megbízását támogatta.

Az Ortopédiai Klinika egyetemi tanári állására Dr. Rigó János egyetemi docens által benyújtott pályázat bizottsági véleményét Dr. Csécsi György professzor ismertette. Dr. Rigó János egyetemi tanári kinevezésére irányuló javaslatot 69 igen, 13 nem, 10 tartózkodó szavazattal az Egyetemi Tanács elfogadta.

A Mikrobiológiai Intézet egyetemi tanári állására Dr. D.Tóth Ferenc egyetemi docens által benyújtott pályázatról a Dr. Kovács László tudományos rektorhelyettes által előterjesztett bizottsági javaslatot az Egyetemi Tanács 77 igen, 8 nem, 5 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Az egyetemi docensi állásokra benyújtott pályázatokkal kapcsolatos véleményeket és javaslatokat Dr. Gergely Lajos rektor terjesztette elő.

Az Egyetemi Tanács a javaslatokat a következő arányban fogadta, illetve utasította el:

Dr. Paragh György adjunktus (I.sz. Belgyógyászati Klinika) pályázatát a Tudományos Bizottság nem támogatta. Az Egyetemi Tanács a véleményező bizottság javaslatát szótöbbségi szavazással, 63 igen, 29 nem, 1 tartózkodó szavazattal jóváhagyta; Dr. Boda Zoltán adjunktus pályázatát (II.sz. Belgyógyászati Klinika) 75 igen, 11 nem, 1 tartózkodás; Dr. Czirkák László adjunktus pályázatát (III.sz. Belgyógyászati Klinika) 74 igen, 12 nem, 6 tartózkodó szavazattal hagyta jóvá.

A Gyermekgyógyászati Klinikán meghirdetett egyetemi docensi állásra ketten nyújtottak be pályázatot: Dr. Balla György és Dr. Nagy Béla adjunktus. A bizottságok Dr. Balla György kinevezését javasolták, míg a Dr. Oláh Éva vezette három tagú véleményező bizottság Dr. Nagy Béla adjunktus, illetve mindkét pályázó kinevezését kérte. Az Egyetemi Tanács ülésén Dr. Oláh Éva professzornál szóban is előterjesztette, hogy mivel ezúttal két docensi kinevezésre nincs lehetőség, a klinikai struktúrában elfoglalt helyére, az általa nyújtott összelteljesítményre, a klinika szakmai érdekeire tekintettel, s a klinika oktató karának véleményével egyezően változatlanul Dr. Nagy Béla adjunktus docensi kinevezését támogatja. Ezt követően Dr. Mándi Barnabás elnök az SZMSZ rendelkezéseire, illetve az eltérő bizottsági véleményekre tekintettel szótöbbségi szavazást rendelt el, melynek eredménye: Dr. Balla György esetében 33 igen, 54 nem, tartózkodás nélkül; Dr. Nagy Béla esetében 64 igen, 27 nem, 6 tartózkodás volt. Mivel Dr. Balla György adjunktus nem kapta meg az 50 % + 1 szavazatot, Dr. Nagy Béla adjunktus viszont megkapta, az Egyetemi Tanács Dr. Nagy Béla docensi kinevezését támogatta.

Az Egyetemi Tanács Dr. Diószeghy Péter adjunktus docensi kinevezését (Ideg- és Elmgyógyászati Klinika) 86 igen, 4 nem, 2 tartózkodás; Dr. Rózsa László adjunktus docensi kinevezését (Idegsebészeti Klinika) 73 igen, 13 nem, 4 tartózkodás; Dr. Berta András adjunktus docensi kinevezését (Szemklinika) 77 igen, 12 nem, 2 tartózkodó szavazattal támogatta.

A Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinikán meghirdetett egyetemi docensi állásra három pályázatot nyújtottak be: Dr. Dvoracek Éva adjunktus, Dr. Hemádi Zoltán adjunktus és Dr. Tóth Zoltán adjunktus. Az egyszerű szótöbbségi szavazás eredménye: Dr. Dvoracek Éva 28 igen, 48 nem, 12 tartózkodás; Dr. Hemádi Zoltán 17 igen, 57 nem, 16 tartózkodás; Dr. Tóth Zoltán 72 igen, 15 nem, 4 tartózkodás. Fenti szavazás eredményeképpen - összhangban a pályázatokot véleményező bizottságok véleményével - az Egyetemi Tanács Dr. Tóth Zoltán adjunktus javasolta a Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinika docensi állására.

Ezt követően az Egyetemi Tanács Dr. Varga Attila adjunktus (Urológiai Klinika) egyetemi docensi kinevezésének javaslatáról: 75 igen, 5 nem, 6 tartózkodás; Dr. Petkó Mihály adjunktus (Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet) egyetemi docensi kinevezésének javaslatáról: 78 igen, 7 nem, 1 tartózkodás és Dr. Varga Mihály adjunktus (Igazságügyi Orvostani Intézet) egyetemi docensi kinevezésének javaslatáról 69 igen, 10 nem, 3 tartózkodó szavazattal nyilvánított véleményét és kinevezésüket támogatta.

A Rektori Hivatal hírei

Franciaország: igen, nem

Március 31-én egyetemünkre látogatott Fracoise Allaire asszony, Franciaország budapesti nagykövetségének Kulturális, Tudományos és Együttműködési Tanácsának tanácsosa.

Látogatásának célja a francia-magyar tudományos kapcsolatok bővítési- és elmélyítési lehetőségeinek, ilyen jellegű oktatói, kutatói cserekapcsolatok kialakításának a megismerése volt. A tanácsosnőt a Rektori Hivatalban Prof. Dr. Módis László oktatási rektorhelyettes vezetésével Dr. Gyórfi Miklós külügyi főelőadó, Takács Lili V. éves orvostanhallgató és Dr. Fülöp Tamás egyetemi adjunktus, a Külügyi Bizottság tagja fogadta.

A tanácsosnő elmondta, hogy jelenleg egyetemi hallgatókat tanulmányaik folytatása céljából a francia egyetemek nem tudnak fogadni.

Ha valaki a szakorvosi képesítést végig Franciaországban kívánja megszerezni, az a Francia Nagykövetségen tett sikeres vizsga alapján, a Franciaországban diplomát szerzettekkel azonos feltételek mellett mehet praktizálni. Francia nyelvtudás alapvető követelmény.

Bizonyos technikák vagy klinikai módszerek elsajátítására irányuló, 1-6 hónapnál nem hosszabb időtartamú tanulmányút elnyerésére akkor van lehetőség, ha a pályázó az adott intézettel a fogadókészséget biztosítja. Ehhez francia nyelvtudás nem követelmény, de előny.

A tanácsosnő tájékoztatása szerint jelenleg legnagyobb eséllyel kutatói munkára lehet pályázni az INSERM orvosi, biológiai, biokémiai kutatóhelyeket összefogó nemzeti szervezethez és a Pasteur Intézetbe.

A DOTE képviselői ismertették a vendéggel, hogy mely területen tud a DOTE francia kutatókat rövidebb-hosszabb tanulmányútra fogadni.

Az élő klasszikus

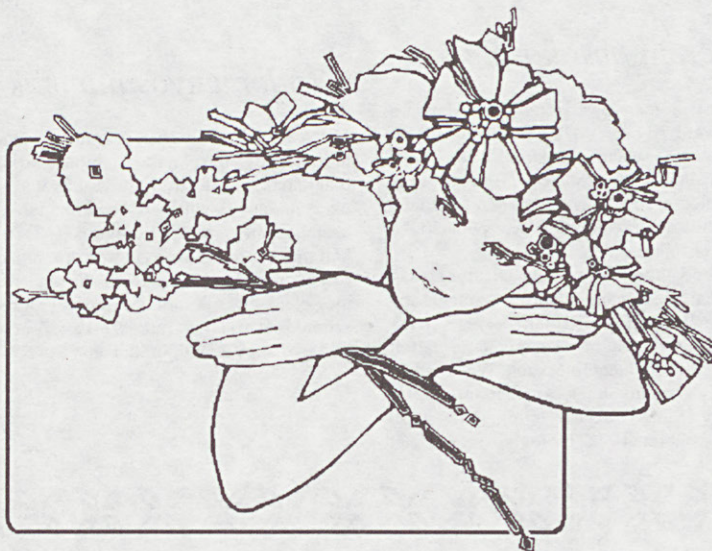
Meghatóan kedves és felemelő ünnepségnek adott otthont Egyetemünk Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinikája április 17-én.

A Női Klinika és a Magyar Nőorvos Társaság Dr. Árvay Sándor nyugalmazott egyetemi tanár tiszteletére - 90. születésnapja alkalmából - ünnepi tudományos ülést rendezett a klinika tantermében, amelyet az ünnepelt professzor tanítványai, volt munkatársai, tisztelői zsúfolásig megtöltöttek.

A DOTE Tanácsa, vezetői, oktatói kara, hallgatói nevében Dr. Gergely Lajos rektor köszöntötte Dr. Árvay Sándor professzort. Áttekintve az ünnepelt életpályájának főbb állomásait méltatta a Női Klinika és az egyetem fejlődésében ma is élő, maradandó szellemi alkotásait, amelyet 22 évi klinika-igazgatói, majd másfél évtizeden át szaktanácsadói működése során hagyott a klinikára és az egyetemre. Ünnepi köszöntőjét követően Dr. Surján László népjóléti miniszter jókívánságait tolmácsolva átnyújtotta a népjóléti miniszter díszoklevelét Árvay professzornak.

Dr. Lampé László egyetemi tanár, a Női Klinika igazgatója a klinika oktatói és dolgozói nevében, Dr. Kovács László egyetemi tanár a Magyar Nőorvos Társaság elnöke a magyar nőorvosok nevében, Dr. Virágh Pál címzetes államtitkár, köztársasági megbízott a tisztelők, barátok nevében, Nagy Mária nyugalmazott titkárnő a volt munkatársak nevében köszöntötte Árvay professzort, aki meghatottan mondott köszönetet Dr. Lampé Lászlónak, az utód professzornak a kedves megemlékezés megrendezéséért.

A tudományos program keretében Dr. Árvay Sándor professzor egykori munkatársai -akik azóta professzori címet és elismerést érdemeltek ki- egy-egy előadással tisztelegtek tanítómesterük előtt. Dr. Kovács László egyetemi tanár elnökletével: Dr. Asztalos Miklós c. egyetemi tanár, Dr. Borsos Antal egyetemi tanár, Dr. Gaál József c. egyetemi tanár, Dr. Gardó Sándor c. egyetemi tanár, Dr. Lampé László tanszékvezető egyetemi tanár, Dr. Papp Zoltán tanszékvezető egyetemi tanár, Dr. Surányi Sándor c. egyetemi tanár tartott előadást. Az ünnepi tudományos ülés a rektori tanácssteremben hangulatos fogadással fejeződött be.

Szemezőgető

Tanszékfoglaló előadások

Május 7-én tartotta a tanszékfoglaló előadását Dr. Hunyadi János egyetemi tanár, a Bőrgyógyászati Klinika igazgatója A "bőr-immunrendszer" (SIS) felépítése és dermatológiai jelentősége címmel.

Május 19-én tartotta tanszékfoglaló előadását Dr. Oláh Éva a Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója "Citogenetikai és molekuláris genetikai változások patogenetikai és klinikai jelentősége gyermekkori rosszindulatú megbetegedésekben" címmel.

A tanszékfoglaló előadásokat Dr. Gergely Lajos rektor nyitotta meg és ismertette az 1992. július 1-től kinevezett klinikai igazgató egyetemi tanárok életrajzát és kívánt megtisztelő, felelősségteljes beosztásukban eredményes munkát.

Az iskolatartó prof.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem, illetve a Szemklinikai március 27-én emlékülést rendezett a Szemklinikai tantermében Dr. Kettesy Aladár professzor születésének 100., halálának 10. évfordulója alkalmából.

Az emlékülésen megjelent mintegy 60 Kettesy-tanítványt és az elhunyt professzor tisztelőit Dr. Gergely Lajos rektor köszöntötte. Megnyitó beszédében méltatta Kettesy professzor kiváló tanári adottságát, kreativitását, iskolatartó képességét, példamutató etikai magatartását. Kiemelte, hogy Kettesy professzor elhivatott, tudós klinikusként alkotó módon járult hozzá a szemészet elméletének és műtettanának a fejlődéséhez, de kitűnő tanítványokat is nevelt, akik közül számosan hazánkban és határainkon túl vezető szemészekként öregbítki a Kettesy-iskola hírnevét.

A program keretében Prof. Dr. Alberth Béla: Kettesy Aladár élete és munkája; Prof. Dr. Süveges Ildikó: Kettesy professzor, a hisztológus; Prof. Zájác Magdolna: Szemészeti műtettani iskola Debrecenben; Dr. Berta András: Kettesy professzor élettani optikai munkássága című előadással adózott a nagy tanítómester emlékének.

Az emlékülést követően a tanítványok és tisztelők felkeresték Kettesy professzor sírját, ahol az Egyetemi Tanács nevében Dr. Gergely Lajos rektor, a tanítványok nevében pedig Dr. Alberth Béla professzor helyezte el a kegyelet koszorúit.

A kettős jubileum alkalmából jelent meg Dr. Alberth Béla: Kettesy Aladár élete és munkája című biográfiája a DOTE Házinyomda gondozásában.

A Went-érem birtokosa

Az Egyetemi Tanács a Tudományos Bizottság javaslatára a 10 évvel ezelőtt alapított Went István emlékéremet ez évben Dr. Székely György akadémikus egyetemi tanárnak, a DOTE Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézete igazgatójának adományozta a neurobiológiai kutatás területén kifejtett kiemelkedő tudományos kutató munkássága és példaértékű iskolatartó tevékenysége elismeréséül.

Az egyetem a kiemelkedő tudományos-kutatási munkásság elismeréséül két évenként adományozható legmagasabb kitüntetését a hagyományoknak megfelelően ünnepélyes keretek között Dr. Gergely Lajos rektor adta át a május 6-án tartott ünnepségen. Megnyitó beszédében megemlékezett Went István akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár, az Élettani Intézet volt igazgatója évtizedekre kiható oktató munkájáról, több orvosgeneráció fiziológiai ismereteit és biológiai szemléletét

alapvetően meghatározó kitűnő tankönyveiről, nemzetközileg elismert tudományos kutatói tevékenységéről, valamint tudományos rektorhelyettesként az egyetem vezetésében végzett közéleti szerepéről.

Dr. Székely György akadémikus egyetemi tanár oktatói és kutatói tevékenységét méltatva kiemelte, hogy Dr. Szentágothay János akadémikus tanítványaként a Debreceni Orvostudományi Egyetemen bevezetett és eredményesen folyó neurobiológiai kutatásaival, értékes tudományszervező közéleti tevékenységével, Went István professzor szellemiségének megőrzésével méltán érdemelte ki a kitüntetést.

Dr. Székely György professzor: Az idegsejtek közötti kapcsolatok komplexitása című előadással honorálta a Went-emlékérem adományozásával kifejezett elismerést.

Az ünnepséget követően Went István tanítványai és tisztelői felkeresték a 104 éve született és 30 éve elhunyt tudós professzor sírját, ahol az Egyetemi Tanács nevében Dr. Gergely Lajos rektor és Dr. Székely György akadémikus, a tanítványok nevében Dr. Varga Emil nyugalmazott professzor a tanszéki utód és Dr. Kovács László tudományos rektorhelyettes, az Élettani Intézet igazgatója helyezte el a kegyelet virágait.

Bolíviai idegsebész

Debreceni hivatalos látogatását felhasználva egyetemünkön rövid látogatást tett a bolíviai egészségügyi miniszter, aki szakképesítését tekintve idegsebész. A vendéget a rektori hivatalban prof. Dr. Péter Mózes klinikai rektorhelyettes fogadta, és tájékoztatta az egyetem főbb működési jellemzőiről. A vendég kívánságának megfelelően az új szívsebészeti Centrumot és az Idegsebészeti Klinikát látogatta meg.

Új akadémikus

A Magyar Tudományos Akadémia májusi közgyűlésein Dr. Székely György egyetemi tanárt, az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet igazgatóját, a MTA levelező tagját rendes tagjává választotta.

Nemzetközi megbízatás

Az Európa Tanács munkabizottsága (Comité Européen de la Santé du Conseil de l'Europe) Dr. Buris László egyetemi tanárt, a DOTE Igazságügyi Orvostani Intézete igazgatóját tagjává választotta.

Tudományos munkák kerestetnek !

A Kérdőjel újságban ezentűl szeretnénk ismertetni azoknak a tudományos írásoknak a bibliográfiáját, amelyek a DOTE oktatóinak, hallgatóinak tollából erednek. Kérjük ezért olvasóinkat (köztük a tanulmányok, publikációk szerzőit) tiszteljék meg szerkesztőségünket (DOTE II. Kollégium, fsz.) a kért információkkal. Szívesen közöljük továbbá az egyetemen folyó munkát bemutató - hazai, illetve külföldi lapokban megjelent - írások bibliográfiáját is. Az adatokat folyamatosan (a szünet alatt is) várjuk szerkesztőségünkben, ill. a kollégium portáján vagy a DÖK-irodában.

Tudjátok-e, mi a CARP ?

Szeretettel köszöntünk Benneteket!

A hideg bemutatkozás helyett szeretném elmondani, mi rejlik a hivatalosan megfogalmazott sorok mögött.

Előadások:

1992. november 12; Dr. Helmeczi Balázs mikrobiológia prof. (DATE)

A környezetvédelem aktuális problémái. Korunk egyik legnagyobb problémája a környezetszennyezés. Nem mindegy, hogy bolygónkon még 500-100, vagy esetleg 15 évig lesz-e élet. Sajnos a tudósok nagyon szomorú jövőt festenek, ha így folytatódna továbbra is a szennyezések. Kérlek Titeket, közösen vigyázzunk a Földre, hisz a mi gyerekeinkről, unokáinkról van szó.

1993. március 24; Dr. Gomba Szabolcs pathológia prof. (DOTE)

Az orrendűek felépítése és élete. Nagyon érdekes és izgalmas előadást hallhatunk egy olyan fajról, amely sajnos a II. világháború idején kipusztult, de szerencsére az ott járt tudósok rajzain fennmaradtak az utókor számára bizonyítékkul. Kételkedsz a létezésükben? Kérdezd meg azt társadat, aki meghallgatta az előadást, bizonyára meg fog győzni.

1993. április 15; Peter Zöhner

Élet a halál után. Az előadó tudományos és vallási szempontból is megvilágította a témát. Bemutatta az orvosok, pszichológusok véleményét, és a nagy világvallások tanításait. Azokat a közös vonásokat próbálta kiemelni, melyben a vélemények egyeztek.

Talán az előadók neveiből és az előadások címeiből is kiderül, milyen sokféle téma érdekel bennünket, amiben szeretnénk előadásokat szervezni.

Jellemző, hogy Helmeczi professzor előadásán főleg agrárosok voltak, míg Gomba professzorén többnyire orvosok. Tudnotok kell, hogy minden előadót gondosan válogatunk, ezért még ha a nevét nem is ismeritek (mert esetleg az Universitas másik szegletében lakik), a maga témájában az előadásra a legjobbat fogja nyújtani. Mindig diákok javaslatai alapján hívjuk meg az előadót.

Tehát: ha ismertek valakit (nem feltétlenül professzort), aki tudna a kedvenc témájáról úgy beszélni, hogy egy órán keresztül lekösse a figyelmeteket, csak szóljanak nekünk, és mi mindent megteszünk az előadás érdekében.

Gyermekrehabilitációs központ:

Egy kis tapasztalatszerzés az orvosi hivatáshoz (szeretet, önzetlenség, gyakorlat).

Óvodás korú mozgássérült és értelmi fogyatékos gyermekekkel lehet foglalkozni. Együtt lenni velük, a foglalkozásaikon segítve az óvónők és gyógypedagógusok munkáját.

A budapesti és szegedi CARPolók is foglalkoznak hasonló dolgokkal. Mikuláskor, farsangkor, húsvétkor meglátogatják őket, és műsort adnak a gyerekek nagy örömeire. Csak gitározni és együtt énekelni (Szegeden a TOPlistát a Mici mackó vezeti) és néha kis csomagot kapnak a gyerekek. Mindezeket anyagilag úgy fedezik, hogy a gyerekek készítette kis apróságokat jótékonysági vásáron eladják. Azt hiszem, ezt mi is meg tudnánk szervezni.

Egyetemek, főiskolák közötti kapcsolat erősítése:

Bár a CARP igen kis csoportoska még, de a három egyetem már képviselteti magát. Remélem hamarosan a főiskolák hallgatói is megjelennek közöttünk. Kis csoportunkon belül már igen jó a kapcsolat. Ahhoz azonban, hogy valóban közös rendezvényeket tudjunk létrehozni, szervezőkre, résztvevőkre és érdeklődőkre van szükség. Tervünk már van, és szívesen fogadjuk a Ti ötleteit is.

Megvalósításukhoz azonban dolgoz kezekre is szükség van.

Remélem a következő félévben már kulturális és sportrendezvényekkel is előállhatunk. Minden azon múlik, van-e kedvetek hozzá.

Ez a CARP oldal is a kapcsolatok erősítését szolgálja. A többi egyetemi újságból olvashattok majd a Kérdőjel következő számaiban érdekes cikkeket. Mi itt a CARP-ban nem akarunk mást, mint jól és tartalmasan eltölteni Veletek az egyetemi éveket. Hiszen a társadalomban miénk lesz a vezető szerep, és nekünk kell jó példát mutatni. Ezekre szeretnénk felkészülni, amíg lehetőségünk van rá.

A DOTE-n kereshetitek: Puja Sándor (Tel:44-179)

Főhadiszállásunk: Debrecen 4032

Kéky Lajos utca 1. III/11.

(Tel:41-976)

Szabó Gabriella, Pethő Hajnalka, Ecsedi Károly

KLTE DATE KLTE

Várjuk telefonhívásaitokat. A többiek nevében is:

Sziasztok !

Szabó Gabriella

Ismét működik a videóklub

A kulcslyukon kukucskálhat a kamera

(Riportalanyunk, Kiss Zoltán (K.Z.), a Videóklub vezetője)

K.: A hetekben láthatunk egy hirdetést miszerint tagok jelentkezhetnek az újrainduló Videóklubba. Mi történt azóta?

K.Z.: Március végére összegyűlt a jelentkezők névsora; majd a DÖK és a Kollégiumi Bizottság egyetértésével megválasztottuk a Videóklub tizenkét tagját. Tartottunk egy megbeszélést a tagokkal, ahol a működési szabályzatunkat terveztük meg.

K.: Milyen célokat tűztek ki magatok elé?

K.Z.: Mindenekelőtt elmondanám, hogy a klub szakítani kíván a régi hagyományokkal, és nem csak egy szűk csoport érdekeit szolgálja majd. Konkrét terveink között szerepel egy tévé-lánc létrehozása a III. kollégiumban - ehhez a feltételek már adottak -, s később a három kollégium összekapcsolása is. A műsorunkban filmeket, az egyetemen készített riportokat, s természetesen oktatóműsorokat fogunk sugározni. Felkérést kaptunk egy archívum elkészítésére, amibe a klinikák és intézetek professzoraival készült beszélgetések kerülnek bele. Ez a későbbiekben nagy értéket képvisel majd. Vetítéseket is szervezünk majd - erre a célra a MOE projektorát használhatjuk -, s beindítjuk a klub most kétszáz feletti kazettaanyagjából a kölcsönzést hallgatók részére.

K.: Kaptatok-e lehetőséget szélesebb körben történő munkára?

K.Z.: Szerencsés helyzetben vagyunk, hiszen az Universitas tagjai közül egyedül nálunk működik videóklub, így felkérésre bármelyik egyetemnek, főiskolának készíthetünk felvételeket, de mindenekelőtt a DOTE rendezvényein szeretnénk mindig ott lenni. Lehetőséget kaptunk továbbá egy rövid, állandó műsorra a debreceni regionális tévé-adásban.

K.: Megvannak-e mindehhez az eszközök, számíthatok-e valamilyen támogatásra a régi felszerelések kiegészítésekor?

K.Z.: Valóban elég elavult a felszerelés legtöbb darabja, de konkrét ígéreteket kaptunk ezek felújítására a DÖK, a Közművelődési Titkárság és a Kollégiumi Bizottság által létrehozott alapítvány részéről is. Ahhoz, hogy profi munkák kerüljenek ki a kezünk alól, mindenképp szükség van két jó minőségű kamerára, amiket szeptemberre be is tudunk szerezni. Bővíteni fogjuk kazettaállományunkat is, s még szeptember előtt szeretnénk legtöbb funkciónkat beindítani.

K.: Reméljük, hogy sikerül az új Videóklubnak egy jól működő, hagyományokat teremtő szervté alakulnia, s ehhez sok sikert kívánunk.

K.Z. Köszönöm.

"VIDEÓRAJONGÓK"

Zsoldos István felvétele

Filmfantázia

Következő rovatunkkal havonta szeretnénk jelentkezni, s benne rendezőket, filmeket bemutatni. Ezek a filmek általában nem a Víg vagy az Apolló moziban láthatóak, inkább a dote-sok által kevésbé látogatott mozik (pl. Delta, Kossuth filmklub) műsorából válogatunk.

A Hair kapcsán

Van két amerikai szó, mindkettő egy-egy társadalmi csoportra utal: hippie és yuppie. A két szó között csupán két betű a különbség, a két csoport viszont szöges ellentéte egymásnak. A hippie, a hippiek a 60-as évek végének lázadó fiatalága. A yuppie, a yuppiek: az amerikai társadalom felső rétege, a "felső tízezer": politikusok, színészek, orvosok stb. tartoznak a yuppiek közé. A két szót könnyen össze lehet téveszteni, a két csoport tagjait azonban nem. A hippiek farmemádrágot, farmerdzsekit, hosszú haját viseltek, a yuppiek szmokingba, estélyibe öltöznek, arcuk simára borotvált. A hippiek moziba, koncertre jártak, a yuppiek színházba, hangversenyre, koktélparkra mennek. A yuppiek szabadidejükben rózsakertjüket metszik, a hippiek "munkaidőben" pénzt koldultak az utcán. A hippieket a filmben Bergerék képviselik, a yuppieket Sheile szülei.

A film egyértelműen a hippiek mellett teszi le a voksot. Bergerék elégetik behívójukat, mert nem hajlandók embereket gyilkolni. A yuppiek háborúba küldik Claude-ot, de saját fiaik elkerülik a behívást (ld. a Bush-fiúk). Bergeréknek menekülniük kell az "igazságszolgáltatás" elől, (ami a yuppiek markában van). Bergerék szegények, de szabadon élnek, a yuppiek unatkoznak palotáikban, a koktélpark nevetségesek, unalmasak. Bergerék mindent megtesznek egymásért, a yuppiek karrieristák. Bergerék és társait érzékenyek, intelligensnek ábrázolja a film; a yuppiek csak intelligensnek mutatják magukat. A hippieket a film túlságosan is meghatóan, szépen, idealizáltan ábrázolja. A yuppiek ábrázolása a legkisebb jóindulattal sem nevezhető szépnek, viszont talán többé-kevésbé igaz. A valóságban mindkét csoportban vannak szépek és csúnyák, okosak és buták, jók és gonoszok. A különbség közöttük életszemléletükben van. A hippiek szabadságra vágyanak, nyíltak, nyersekek, őszinték, vulgárisak. A yuppiek karrierre, társadalmi előmenetelre törekednek, pénzre áhítoznak. Képmutatók, sznobok.

Ki-ki eldöntheti, hogy melyik csoport áll hozzá közelebb. Az egyetemisták, főiskolások többsége alighanem a hippiekkel szimpatizál. Hiszen közhely bár, de igaz, hogy most élhet legszabadabban az ember: nem kell már lefeküdni a tévé-maci után, és még nem kell minden nap nyolctól négyig végig dolgozni, ügyeleket tartani. Persze vannak olyanok is, akik inkább a másik oldalhoz tartoznak, ha már mindenképpen két csoportba osztjuk az embereket. Ők azok, akik nyakkendőben járnak az egyetemre (hogy mindenki láthassa a villamoson: intelligensek, értelmesek), ők azok, akik ha kell, ha nem, nyakukba akasztják a kórházban fonendoszkópjukat (nehogy összekeverjék őket az ápolókkal, ápolónőkkel). Válogatott kifejezéseket használva beszélnek az időjárásról, autókról, dezodorokról. Büszkéek arra, hogy egyetemisták, büszkéek arra, hogy dotésok. Vajon joggal? Hiszen szinte bárki elvégezheti az egyetemet egy kis szerencsével, ha elég sokat tanul. Arra büszkéek, hogy így rengeteg ismeretet szívtak magukba? Azonban ennek ára is van. Sok mindenről le kell mondani: szórakozásról, élményekről, művészetekről, kalandokról. Lenéznek a zeneművészeteket (az csak főiskola), a kossuthosokat (szakkör), hiszen "nekik nem is kell tanulni". Valójában akik így gondolkoznak, azok a szűklátókörűek; többségükről elmondható, hogy bár mindent tud, semmit sem ért.

Szerencsére (egyelőre) ők vannak kisebbségben. Nekik valószínűleg nem tetszik a Hair. Esetleg titokban irigylik a hippiek szabadságát.

Prospero könyvtárosa

Peter Greenaway

Egy későn indult, de annál jelentősebb rendezőt mutatunk be, Peter Greenaway-t. Kevés filmes van, akinek alkotásai annyira jellegzetesek lennének, mint az övéi. 1982-ben, mikor festő múltja után első filmjét, A rajzoló szerződését bemutatták, még senki sem sejtette, hogy ezzel egy egész világ alapkövét rakta le. Többi filmjével egyetemben egy olyan sajátos hangot hozott létre, ami a kritikusok körében gyökeresen eltérő véleményeket alakított ki Greenaway-ről. Egyesek szerint hatalmas zseni, mások inkább ügyes szemfényvesztőnek látják. Nekik Greenaway saját szavai adnak választ:

"Én olyan mozinak vagyok a híve, amely nem leplezi, hanem nyíltan vállalja szemfényvesztő eljárásait, olyan mozinak, amely ízig-veéig "antirealista". (...) Olyan mozit szeretnék csinálni, amely mélyen gyökerezik a kultúrában, amely tele van mindenféle rejtett utalással, amely csupa -szimbolikus és allegorikus szinten működő- kiértelt képből áll össze, de amelynek mégis van valamiféle narratív tartalma." Greenaway filmjeit látva azt hiszem, a legjobb úton halad céljai felé. Rejtett utalásokról beszél; valóban, filmjeit legjobb többször is megnézni, mert annyi információ és látnivaló zúdul belőlük a nézőre, hogy ezt nehezen emészti meg elsőre. Egyesek ezt mindenféle képek összevisszaságának titulálják, mondván, hogy semmi mondanivalója. Holott Greenaway világában mindennek megvan a helye, egy almán háző csigának éppúgy, mint a Számokba fojtva megszámozott díszleteinek.

Ez a tárgyakra és élőlényekre való rácsodálkozás egyébként Greenaway sajátja, és a 60-as évek amerikai pop-art művészetével mutat rokonságot. Különösen értékessé teszi filmjeit a képek kidolgozottsága; nemhiába, látszik rajtuk a festészet hatása

Szót kell még ejteni Michael Nyman-ról, aki Mozart zenéjét megszólaltatja Greenaway alkotásaiban. Úgy illik ez a zene a filmekbe, olyan pluszt ad hozzájuk, hogy az ember a moziból kijövet arra gondol, hogy egy ilyen film után már nem is akar mást megnézni.

Prospero összes könyvét Greenaway írja. Világméretű könyvtárat ad neki. Érzékenyen végigtapogatja rothadó világunkat, s a látottakat átteszi a sajátjába, filmjeibe. Reméljük, hogy még nem jutott a végére.

Az oldalt összeállította kisg és ópé

A püspök köszöntése

Dr. Gergely Lajos rektor korábbi meghívásának eleget téve nemrégiben egyetemünkre látogatott Tőkés László, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke. A vendéget a Rektori Hivatalban a rektorhelyettesek, valamint Dr. Csiba László professzor, Dr. Kiss Attila, Dr. Batár István docensek társaságában a rektor fogadta. Eszmecserét folytattak az egyetemen kezelt romániai magyar betegek ellátásával kapcsolatos kérdésekről. A délutáni órákban Tőkés László nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott az Elméleti Tömb előadótermében.

A kedves vendég az alábbi sorokat jegyezte az egyetem vendégekönyvébe:

Religiósságomát törleszttem, amikor vidékiünk (Biharromeny) szélesebb értelemben vett anyavetősében, Debrecenben, az Orvostudományi Egyetem meghívására, előadást tartott. Alösor vagyunk azért a gondolkodásért és tettekért mérhető támogatásért, melyben orvosbarátaink és a debreceni egészségügyi intézmények részesítettek, múltunk és továbbra is határ-talan magyarságunk jegyében egy egészséges regionális kapcsolatot és együttműködés kialakulását vetítve előre.

Dr. Gergely Lajos rektorsága idején történet látogatásom alkalmával a közszűcs és jóhívatóságok szavaival üdvözöltem az Egyetem magyordemni Tancsi Karát és magyordemni Ifjúságát, István áldását kérve Mindnyájuk életére és szolgálataira - hív szeretettel:

1993 április 5.

Tőkés László

Kérőjel

Kiadja a Debreceni Orvostudományi Egyetem, 4012. Debrecen, Nagyerdei krt. 98.

Felelős kiadó: dr. Gergely Lajos rektor

Felelős szerkesztő: Nagy Tünde

Szerkesztőség: a DOTE Diákönkormányzatának irodájában (DOTE II. Kollégium, telefon/fax: 15-753, 11-600/5220)

Tördelés: Magulya László, DOTE Szakdidaktikai és Oktatástechnikai Csoport

Nyomtatás: DOTE Házinyomda, vezető: Telek László

Megjelenik havonta, július és augusztus hónapok kivételével

Kapható a DOTE kollégiumainak portáin és a Medikus könyvesboltban